

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/296/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

299/2011. (X. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ (továbbiakban: panaszos) 2011. május 26-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2011. október 26-án megtartott zárt ülésén – dr. Kádár András Kristóf testületi tag párhuzamos véleményével – született állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2011. május 24-én (utóbbi megállapítás szerint ténylegesen 2011. május 23-án) foganatosított rendőri intézkedés miatt, 2011. május 26-án, a Testület által rendszeresített formanyomtatványon, aláírással ellátva postai úton terjesztette elő beadványát.

I.

1) A panaszos előadta, hogy 2011. május 24-én, 12 óra 35 perc és 12 óra 45 perc közötti időben hazafelé tartott, amikor lakásától nem messze egy vele szemben

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

közlekedő, fehér színű rendőrségi gépkocsi elhaladt mellette, majd visszafordult és mellé érve kikiabált egy rendőr, hogy álljon meg. Ezt követően két rendőr szállt ki az autóból és az egyik felszólította őt, hogy igazolja magát. Panaszosi állítás szerint, az igazoltatást végző rendőr nem mutatkozott be, nem köszönt, intézkedése célját nem jelölte meg. Ezek után az eljáró rendőrök kérdőre vonták a panaszost a ruházata miatt és megkérdezték tőle, hogy honnan van a pólója és sapkája, valamint, hogy tagja-e a Szebb Jövőért Polgárőrségnek. Ezután figyelmeztették, hogy ebben a ruházatban nem jelenhet meg mert ez egy „radikális csoport” viselete, továbbá nem lehet rajta semmiféle nemzeti jelkép.

A Panaszos leírása alapján, öltözéke egy fekete póló volt „Szebb Jövőért” (és nem „Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület”) felirattal, rövidnadrág és strandpapucs. A panaszos állítása szerint a két rendőr közül az egyiket, a vele szemben intézkedőt személyesen ismerte.

A rendőri intézkedés elleni panasz megtétele miatt még ugyanezen a napon a panaszos megjelent a városi Rendőrkapitányságon, ahonnan azonban állítása szerint az „ügyeletes kiküldte”, majd a kapitányság elől a nevezett rendőr járőrtársa „zavarta el”. A fentiek alapján a panaszos sérelmezte, hogy az igazoltatás nem felelt meg a Rendőrségről szóló törvény, valamint a Szolgálati Szabályzat előírásainak, továbbá az intézkedő rendőrök őt személyében megalázták és hivatali helyzetükkel visszaéltek amikor ruházatát kifogásolták, hiszen az semmilyen szervezet formaruhájával nem volt azonosítható vagy összetéveszthető, egyébként a Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület – amelynek ő valóban tagja – nem szélsőséges szervezet, hanem a Megyei Bíróságon bejegyzett közhasznú szervezet. Kifogásolta továbbá panaszos, hogy a városi Rendőrkapitányságon megakadályozták panaszbejelentése megtételében. A panaszos beadványában kiemelte, hogy azért fordult a Testülethez, mert ügyének elfogulatlan kivizsgálása álláspontja szerint sem a Rendőrkapitányságtól, sem a Megyei Rendőr-főkapitányságtól, sem más rendőri szervtől nem várható el.

2) A Testület az érdemi rendőrségi válasz beérkezése után megkísérelte telefonon felvenni a kapcsolatot a panaszossal, de az eredményre nem vezetett.

II.

1) A Testület az ügy érdemi vizsgálata érdekében felvilágosítást kért a városi Rendőrkapitányságtól, amelyre a Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatától adott választ, mellékelve hozzá a Sarkadi Rendőrkapitányságtól általa beszerzett, 2011. május 17-től 2011. május 31-ig szóló szolgálattervezet másolatát, valamint a nevezett rendőri szerv használatában álló hat darab személygépkocsi menetlevelének – a szóban forgó időpontot, 2011. május 24. napját is tartalmazó – fénymásolatát. A megyei rendőr-főkapitányság ellenőrzési szolgálatának válaszelevele szerint a Rendőrkapitányság vezetője velük azt közölte, hogy 2011. május 24-én 12 óra 35 perc körüli időben a panaszossal szemben semmilyen intézkedés részükről nem történt. Ezt

támasztják alá álláspontjuk szerint a Robotzsaru rendszer adatai, a szolgálattervezet – melyből megállapíthatóan a megnevezett r. törzsőrmester az említett időpontban nem látott el szolgálatot –, továbbá a kapitányság által használt fehér színű gépkocsik menetleveleinek másolatai.

2) A Testület megismételt megkeresésére, a városi Rendőrkapitányság vezetője válaszolt, csatolva a megnevezett r. törzsőrmesternek az intézkedésről 2011. szeptember 22-én készített jelentését, valamint a központi adatkérőlapot. A válaszlevél szerint:

a) A panaszos által megjelölt időpontban, 2011. május 24-én 12 óra és 13 óra között, vele szemben semmiféle rendőri intézkedés foganatosítására nem került sor.

b) A panaszossal szemben rendőri intézkedés 2011. május 23-án történt, a város egyik utcáján kerékpárral történő közlekedés során, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 38.§-a alapján „általános igazoltatásra” került sor.

c) A rendőri intézkedést és a priorálást egy rendőr zászlós folytatta le. Ezalatt a r.törm. és a panaszos – akik egyébként személyesen ismerték egymást és mind rendőri intézkedés alkalmával, mind szolgálaton kívül már többször találkoztak – arról is beszélgettek, hogy a Szébb Jövőért Polgárőr Egyesület feloszlott, de új szervezet fog alakulni, melynek a panaszos is tagja szeretne lenni. Mindez úgy került szóba, hogy a panaszos ruházata egyes elemeiben hasonlított itt nevezett egyesület formaruhájához.

d) Az intézkedés egyebekben a Szolgálati Szabályzat 4. §-ában foglaltak szerint zajlott le.

3) Az igazoltatásról a megnevezett r. törzsőrmester 2011. szeptember 22-én készített jelentése az alábbiakat tartalmazza:

a) A panaszos által megjelölt napon, 2011. május 24-én, 18 órától 2011. május 25-én 06 óráig volt szolgálatban, így a panaszos által megjelölt időpontban ő nem intézkedett, nem is intézkedhetett a panaszossal szemben.

b) A sérelmezett intézkedésről előadja, hogy az valóban megtörtént, csak nem az említett napon. Szolgálatelljesítés közben szolgálati gépkocsival a város egyik utcáján közlekedett, amikor jobbról kikanyarodott eléjük egy kerékpáros, aki fekete pólót viselt. Utána mentek, megállították és a napszaknak megfelelő köszönés és tisztelgés után közölték, hogy közúti közlekedési ellenőrzés alá „lesz vonva”, ezért adja át a személyigazolványát ellenőrzésre. Ezt a panaszos megtette, majd mialatt járőrtársa felvette a kapcsolatot a rendőrkapitányság ügyeletével, addig ő beszélgetett a panaszossal, akit egyébként több éve személyesen ismer, korábbi intézkedései miatt.

Tudomása van arról, hogy panaszos korábban a Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület tagja volt, de az egyesület jogellenesen működött ezért „feloszlott”.

A panaszos ruházata hasonlított az egyesület formaruhájához, ezért a panaszos közterületen való megjelenése véleménye szerint arra utalhatott, hogy a volt polgárőr egyesület tovább működik.

c) A panaszos erre azt válaszolta, hogy ami rajta van az csak egy fekete póló egy mintával, ami hasonlít az egyesület egykori lógójára, ő nem visel formaruhát, hiszen rövidnadrágban van, nincs rajta mellény és baseball sapka. Az a sapka amit viselt, egy úgynevezett bocskai sapka, amire panaszos vásárolt egy pajzs alakú díszet. Egyébként elmondta még, hogy a feloszlott egyesület helyett, hamarosan megalakul a Csend-Őrség Polgárőr Egyesület, aminek tagja szeretne lenni, mert az egy országos szintű szervezet lesz.

d) Járőrtársa ezt követően visszaadta a személyi igazolványt, mindketten tisztelegtek, megköszönték a panaszos türelmét és további jó utat kívántak neki.

4) Az adatkérő lap („prior lap”) szerint, az intézkedésre 2011. május 23-án 11 óra 37 perckor került sor, az intézkedés érdemi lezárása rovatban az „ált. ig.” megjelölés szerepel.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálata tárgyává tette a panaszos 2011. május 23-ai igazoltatásának indokoltságát és jogszerűségét. A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszos Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdésből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát, az 54. § (1) bekezdésben biztosított emberi méltósághoz, az 59. § (1) bekezdésben rögzített személyes adatok védelméhez, valamint az 57. § (5) bekezdésben szabályozott jogorvoslathoz való alapvető jogait.

1) A Testület először az igazoltatás körülményeit – mindenekelőtt annak jogalapját – majd az annak során végrehajtott adatlekérés jogszerűségét vizsgálta.

Az igazoltatás megkezdését megelőző eseményeket a panaszos és a rendőrség különbözőképpen adta elő. A panaszos állítása szerint hazafelé tartott – nem tér ki arra a körülményre, hogy gyalogosan vagy kerékpárral közlekedett és ez később sem volt tisztázható – amikor a szemből érkező rendőrségi gépkocsi elhaladt mellette, majd visszafordult és mellé hajtva egy rendőr kikiabált a gépkocsiból, hogy álljon meg.

A rendőri jelentés szerint a járőrök szolgálati gépkocsijukkal haladtak a város egyik utcáján amikor egy kerékpáros jobbról kikanyarodott és haladt a rendőrségi gépkocsival azonos irányban. A jelentést tevő már ekkor hangsúlyozza, hogy a kerékpáros fekete pólót viselt. Ezt követően a rendőrségi gépkocsival a panaszos után mentek, majd megállásra szólították fel, aminek ő eleget tett. Megjegyzendő, hogy a megállítás módjára vonatkozó különböző elmondásnak nincs az ügy érdemét illető kihatása.

A Testület a rendőrség állítását fogadja el valósnak a tekintetben, hogy a panaszos kerékpárral közlekedett, egyrészt erre vonatkozó egybehangzó állítás van a rendőrségi dokumentációban, másrészt a panaszos – akivel a panasz benyújtását követően többszöri telefonos megkeresés ellenére sem sikerült felvenni a kapcsolatot – által használt kifejezések nem zárják ki a kerékpárral történő közlekedés lehetőségét. Megjegyzendő, hogy a rendőri jelentés nem tartalmaz utalást arra vonatkozóan, hogy a panaszos közúti közlekedési szabálysértést követett volna el.

Jelentős különbség van azonban az ezt követő események leírásában.

A panaszosi állítás szerint a rendőrök nem mutatkoztak be, nem köszöntek, nem jelölték meg intézkedésük célját, hanem azonnal felszólították személyazonosságának igazolására és azonnal kérdőre vonták az általa viselt ruházat miatt. Az igazoltatást a panaszbeadvány szerint a panaszos által „látásból ismert” r. törzsőrmester folytatta le.

A kapitányság vezető levelében az igazoltatás célját, a Szolgálati Szabályzat 38. §-ára hivatkozva, közlekedés során fogantatosított általános igazoltatásban jelölte meg. Egyéb tekintetben az intézkedés – álláspontja szerint – a Szolgálati Szabályzat 4. §-ban foglaltak szerint zajlott le.

A rendőri jelentés szerint, a tisztelgés és napszaknak megfelelő köszönés után azt közölték a panaszossal, hogy közúti közlekedési ellenőrzés alá vonják, ezért kérték, hogy adja át a személyi igazolványát ellenőrzés céljából. Ezt követően a r. törzsőrmester beszélgetett a panaszossal, míg járőrtársa folytatta le az adatkérést a kapitányság ügyeletével.

A Testület a rendelkezésre álló okiratok alapján elsődlegesen az intézkedés rendőrség által megjelölt jogalapját és célját vizsgálta, kiemelten a hivatkozások valóságtartalmára. A rendőrség az igazoltatás jogalapjaként a Szolgálati Szabályzat 38. §-át jelölte meg, amely jogszabályhely csak az igazoltatás során a rendőr által kötelezően elvégzendő feladatokat és az azok végrehajtásához fűződő jogokat és kötelezettségeket tartalmazza. Az igazoltatással kapcsolatosan a rendőrség válaszelevele tartalmazza, a „közlekedés során” és „általános igazoltatására” kifejezéseket, vélelmezhetően ebben jelölve meg az igazoltatás célját. A rendőri jelentés a panaszos megállásra felszólítása kapcsán említi azon rendőri tájékoztatást, mely szerint: „közúti közlekedési ellenőrzés alá lesz vonva”.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 44. §-a kétségkívül széles jogkörben ad intézkedési felhatalmazást a rendőrség számára a közlekedésrendészeti feladatainak ellátása során. A Testület ugyanakkor több korábbi állásfoglalásában – elsőként a 20/2008 (VI.25.) sz. később pl. a 149/2008. (XII.3.) sz. és a 189/2009.(VI.24) sz. állásfoglalásában is – elvi élel kimondta, hogy az igazoltatás, mint minden rendőri intézkedés célhoz kötött, mindig kell lenni valamilyen törvényi jogalapjának és céljának. A rendőri intézkedés egyetlen esetben sem lehet önkényes, önmagáért való, és az eljáró rendőr megtorló, retorzió-szerű jelleggel nem fogantatosíthat intézkedést.

Az Rtv. 44. §-ának széleskörű felhatalmazása sem változtat tehát azon, hogy a rendőri intézkedésnek minden esetben célhoz kötöttnek – az idézett jogszabályhely alapján a közúti közlekedés rendjének biztosításához kötöttnek – kell lennie.

A benyújtott panasz és a rendelkezésre álló rendőri jelentés egy tekintetben – nevezetesen a felek közötti párbeszéd tartalma tekintetében – lényegileg egybehangzó. Mindkét fél arról nyilatkozik, hogy az igazoltatás időtartama alatt a panaszos ruházatáról, annak a „Szébb Jövőért Polgárőr Egyesület” formaruhájával való összetéveszthetőségéről, és a panaszos egyesületi tagságának kérdéséről volt szó. A rendőri jelentés kifejezetten azt tartalmazza, hogy a formaruhához hasonló ruházatban való közterületi megjelenés utalhatott arra, hogy a polgárőr egyesület tovább működik.

Sem a panaszos, sem a rendőri jelentés nem tesz utalást arra, hogy felmerült volna közlekedési szabálysértés gyanúja, de arra sem, hogy az igazoltatás során a személyazonosításon kívül, akár a jármű birtoklásának jogszerűségét, akár a jármű felszereltségét, akár a jármű közlekedésbiztonsági állapotát az eljáró rendőrök vizsgálat alá vették volna. Úgyszintén nincs utalás arra vonatkozóan sem, hogy a panaszosnak, mint a jármű vezetőjének járművezetésre képes állapotát ellenőrizték volna. Megjegyzendő, hogy a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet I. sz. függelék II./r1. pontja alapján a kerékpár járműnek minősül.

Mindezekre tekintettel a Testület megítélése szerint a panaszossal szembeni intézkedés tényleges indoka öltözékének jellege volt. Megállapítható, hogy az Rtv.-ben felsorolt igazoltatáshoz szükséges körülmények egyike sem forgott fenn, illetve különböző – részben szakszerűtlen ok-megjelölést közölt a rendőrség –, **ezért indokolatlannak és jogszerűtlennek ítélte meg a panaszossal szembeni intézkedést, ami által sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz és a jogellenes alapintézkedés során történt adatlekérdezés miatt, a személyes adatok védelméhez való joga.**

2) A panaszosnak a szolgálati fellépés módjával kapcsolatos sérelme miatt a Testület az Rtv. 20. §, és a Szolgálati Szabályzat 4. §-ának érvényesülését tette vizsgálata tárgyává.

Az Rtv. 20. §-a rögzíti a szolgálati fellépés módjára vonatkozó rendelkezéseket, amit a Szolgálati Szabályzat 4. §-a egészít ki. Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni. A Szolgálati Szabályzat 4. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg.

A fent idézett jogszabályhelyek tehát kötelezettséggként írják elő a rendőrök részére azt, hogy minden esetben közöljék nevüket és azonosító számukat az intézkedés alá vont személlyel, valamint azt, hogy az intézkedés tényéről és céljáról tájékoztatást nyújtsanak, amelyet főszabályként az intézkedés kezdetekor kell megtenni, vagy azt követően, amennyiben az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti.

A panaszosnak, az igazoltatás során tanúsított rendőri fellépéssel kapcsolatos kifogásai, mely szerint a rendőrök az intézkedés megkezdésekor nem köszöntek, nem mutatkoztak be, nem jelölték meg az intézkedés célját, oly mértékben állnak ellentmondásban a rendőri válaszevelben és rendőri jelentésben foglaltakkal – pl. az intézkedés a Szolgálati Szabályzat 4. §-a szerint zajlott, annak befejezése után a panaszos türelmét megköszönték, majd tisztelgés után további jó utat kívántak neki – melynek feloldására a Testületnek lehetősége nem volt. **Ezen vonatkozásban ezért nem volt megállapítható a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme.**

3) A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a ruházatával kapcsolatosan tett rendőri megjegyzések, továbbá azon rendőri feltételezés mely szerint ő egy „szélsőséges” szervezet tagja lett volna, őt személyében megalázták, sőt álláspontja szerint az eljáró rendőrök mindezt hivatali helyzetükkel visszaélve tették.

A Testület jelen ponton ismételten az Rtv. 2. §-ában foglaltakra hívja fel a figyelmet, mégpedig, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Testület abban osztja a panaszos álláspontját, hogy önmagában a „Szebb Jövőért” feliratú fekete póló és a panaszos állítása szerint viselt – nem baseball, hanem – bocskai sapka nem teszi összetéveszthetővé semmilyen formaruha viselőjével, különösképpen, ha ehhez rövidnadrág és panaszosi állítás szerint strandpapucs társult.

Ugyanakkor nem tartotta a Testület az intézkedő rendőr és a panaszos, öltözetre és egyesületi tagságra vonatkozó párbeszédét, az ott elhangzott megállapításokat – még az azok tartalmára vonatkozó, helyenként részletkérdésekben eltérő állítások ellenére

sem – olyan súlyúnak, amely az emberi méltósághoz való, Alkotmányban rögzített alapvető jog sérelmét jelentette volna, ezért e tekintetben alapjogot sértő intézkedés nem történt.

4) A Testület, eljárása során vizsgálta a panaszos által sérelmezett, az Rtv. 92. § (1) és (2) bekezdésében biztosított panasztétel lehetőségének rendőri szerv általi akadályozását.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése értelmében, akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el. Az Rtv. 92.§ (2) bekezdése szerint akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.

A 2011. május 26-án kelt és még ezen a napon postai úton megküldött beadvány ezzel kapcsolatosan a következőket tartalmazza: „Még aznap bementem panaszt tenni a városi RK-hoz, de onnét az ügyeletes elzavart, a kapitányság előtt a fent említett rendőr járőrtársa zavart el.”

A panaszbeadvány Testület által rendszeresített formanyomtatványának első oldalán pedig a panaszos a következőket rögzítette: „Nem járulok hozzá ahhoz, hogy akár a városi Rk, vagy másik Rk, illetve a Megyei RFK vizsgálja ki az esetet. Mivel a rendőrhatalmaságtól elfogulatlan vizsgálat nem várható!!!”

A panasz beérkezését követően, 2011. június 17-én a Testület levélben kért tájékoztatást a városi Rendőrkapitányságtól. Az adatkérő levél több más, az ügyre vonatkozó kérdés mellett, kifejezetten kitér arra, hogy a panaszos kapott-e tájékoztatást az intézkedés során a panasztétel lehetőségeiről, amennyiben igen, milyen formában. E megkeresésben a Testület azt is kérte, hogy amennyiben a dokumentumok a kérdésekre választ nem tartalmaznak, úgy az intézkedő rendőröket előjárójuk jelentés tételére illetőleg jelentés kiegészítésére hívja fel ezek vonatkozásában. Mivel a panaszos egy nappal elírta az intézkedés dátumát, a Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatára kérte a Testületet, hogy a panaszt – beazonosíthatóság érdekében – küldje meg számára. Ennek a kérésnek a Testület 2011. június 30-án telefax útján eleget tett.

A Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatára 2011. július 5-én kelt válaszlevelében leszögezte, hogy a panaszt továbbította a városi Rendőrkapitánysághoz, ahonnan azt a tájékoztatást kapta, hogy 2011. május 24-én 12 óra 35 perc körüli időben a panaszossal szemben rendőri intézkedést nem foganatosítottak, a panaszos által megnevezett rendőr ezen időpontban szolgálatban nem volt.

A Testület ezt követően megismételte tájékoztatáskérését, ismét kitérve arra, hogy lehetőség szerint előljárjuk az intézkedő rendőroket, különösen a név szerint említett r. törzsőrmestert jelentéstételre hívja fel. Ezen második megkeresésében a Testület külön is kitért a panaszos által leírt, az intézkedést követő panasztételi kísérletével kapcsolatos körülmények tisztázásának szükségességére, bár megjegyzendő, hogy ekkor a panasz már 2011. június 30-a óta az érintett rendőrkapitányság rendelkezésére állt.

A panaszra vonatkozó tájékoztatást tartalmazó válaszlevél 2011. október 11-én érkezett a Testülethez, az azonban semmilyen információt nem tartalmazott a panaszbeadványban említett panasztétel megkísérlésével és az azzal kapcsolatos rendőri eljárással kapcsolatban.

Nem tért ki a válaszlevél külön arra sem, hogy az intézkedés során kapott-e a panaszos a panasztétel lehetőségéről, annak formájáról tájékoztatást – kivéve azon kapitányság vezetői közlést, mely szerint „az intézkedés egyebekben a Szolgálati Szabályzat 4. §-ban foglaltak szerint zajlott le.” A rendőri jelentés úgyszintén nem tartalmaz a panasztétellel kapcsolatosan semmilyen megállapítást.

A Testület gyakorlata szerint, amennyiben a rendőrség a panasz tartalmának megismerését követően nem cáfolja a panaszos állítását – illetőleg a rendelkezésre álló körülmények nem támasztanak kétséget azzal kapcsolatban –, úgy a Testület a döntését a panaszosi állításra alapozza. Tekintettel arra, hogy a panaszos a városi Rendőrkapitányság előtt történtek vonatkozásában egyértelműen – az egyik rendőrt nem név szerint, de mint vele szemben azon a napon korábban már intézkedőt, azonosíthatóan megjelölve – írja le a történeteket és **erre a rendőrség, nem tesz semmilyen érdemi nyilatkozatot, így a Testület az összes körülmény alapos mérlegelése után e vonatkozásban is megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz és jogorvoslathoz való jogának sérelmét.**

IV.

A Testület arra a következtetésre jutott, hogy sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga az igazoltatás jogszerűtlensége, továbbá az intézkedést fogantató rendőri szervnél előterjeszhető panaszhoz való jog gyakorlásának megakadályozása miatt, amely utóbbi egyben a panaszos jogorvoslathoz való jogának sérelmét is jelentette. Úgyszintén sérült a panaszosnak a személyes adatok védelméhez való joga az adatellenőrzés és adatrögzítés okán.

A Testület a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét, az intézkedés lefolytatásának körülményeit értékelve nem állapította meg.

A Testület az ügy összes körülményének mérlegelése alapján, figyelembe véve a kivizsgálás körülményeit is, arra a következtetésre jutott, hogy a jogsértések

együttes hatása eléri azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet, megállapító állásfoglalását megalapozza, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – állásfoglalását megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2011. október 26.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

A Testület az állásfoglalását az alábbiakra figyelemmel hozta:

Párhuzamos indokolás

a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos 2011. május 26-án előterjesztett panasza alapján indult eljárásban 299/2011. (X. 26.) számon hozott állásfoglalásához

1) Egyetérték a Testület azon megállapításával, hogy a panaszossal szembeni intézkedés tényleges indoka öltözékének jellege volt, és arra tekintettel, hogy a konkrét esetben az Rtv.-ben felsorolt igazoltatási okok egyike sem forgott fenn, támogatom az alapjogsértés megállapítását a panaszos személyazonosságának jogszerűtlen ellenőrzése miatt is. Úgy gondolom azonban, hogy a panaszos igazoltatása kapcsán szükséges felhívni a figyelmet a rendőrök által tanúsított magatartás egy további, ugyancsak jogszerűtlen elemére is.

2) A panaszos előadása szerint miután a rendőrök személyazonosságának igazolására szólították fel, azonnal kérdőre vonták az általa viselt ruházat miatt is. Arra voltak kíváncsiak, hogy honnan van a panaszos pólója és a sapkája, valamint, hogy tagja-e a Szebb Jövőért Polgárőrségnek. Ezt követően figyelmeztették, hogy ilyen ruházatban nem jelenhet meg, mert az egy „radikális csoport” viselete, továbbá, hogy nem lehet az öltözékén semmiféle nemzeti jelkép. Beadványában a panaszos megjegyzi, hogy a sérelmezett rendőri fellépés idején egy fekete pólót viselt „Szebb Jövőért” (és nem „Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület”) felirattal, továbbá egy rövidnadrágot és strandpapucsot.

A rendőrök a történekről némiképp eltérően számolnak be. Jelentésükben rögzítették, hogy miután a panaszt megállították, felszólították személyi igazolványa átadására. A panaszos a felhívásnak eleget tett, amelyet követően adatait az egyik rendőr a rendőrkapitányság ügyeletén keresztül ellenőrizte. Ezidő alatt a másik rendőr a panaszossal beszélgetett, mivel korábbi intézkedései miatt őt több éve személyesen is ismeri, és tudomása van arról, hogy a panaszos korábban a Szébb Jövőért Polgárőr Egyesület tagja volt, amely egyesület jogellenesen működött, ezért „feloszlott”. A rendőr megítélése szerint a panaszos ruházata hasonlított az egyesület formaruhájához, ezért közterületen való megjelenése utalhatott arra, hogy az egyesület tovább működik. A panaszos jelezte a rendőrnek, hogy csupán egy mintás fekete pólót visel, és a minta hasonlít az egyesület egykori logójára, ruházata azonban nem formaruha, hiszen a póló mellett rövidnadrág van rajta, ellenben mellény és baseball sapka nincs. A rendőr megjegyzi, hogy a panaszos egy ún. bocskai sapkát viselt, amire vásárolt egy pajzs alakú dísz. A panaszos tájékoztatta továbbá a rendőrt, hogy a feloszlott egyesület helyett hamarosan megalakul a Csend-Őrség Polgárőr Egyesület, aminek tagja szeretne lenni, mert az egy országos szintű szervezet lesz.

A felek előadása tehát egyezik abban, hogy az intézkedés ideje alatt az egyik rendőr beszélgetést folytatott a panaszossal, amelynek témája a panaszos öltözet, valamint a Szébb Jövőért Polgárőr Egyesület volt. Annak ellenére, hogy az intézkedő rendőrök egyértelműen úgy nyilatkoztak, hogy ez a beszélgetés az intézkedéstől, annak céljától teljesen független volt, szükségesnek tartom felhívni a figyelmet az alábbiakra.

Az Rtv. 11. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni”. Ez a törvényi követelmény nem csupán azt jelenti, hogy a rendőröknek fellépésük során be kell tartani a vonatkozó jogszabályi előírásokat, hanem azt is, hogy tartózkodniuk kell minden olyan tevékenységtől vagy megnyilvánulástól, amely az adott intézkedés jogszerű lebonyolításának nem szerves része.

Erre figyelemmel nem tartom elfogadhatónak az eljáró rendőr azon magatartását, – még ha a panaszossal huzamosabb ideje ismerték is egymást –, hogy az igazoltatás végrehajtása során nem szigorúan az intézkedéssel kapcsolatos, hanem a panaszos ruházatára és egyesületi tagságára vonatkozó, és ekként – az egyesület jellegéből szükségszerű módon következően – a panaszos politikai nézeteit is érintő kérdéseket tett fel a panaszosnak, illetve azzal kapcsolatban kifejtette álláspontját.

Amint a Testület már többször kifejtette: a rendőr és a polgár viszonya szükségszerűen aszimmetrikus viszony, amelyben a rendőr hatalmi pozícióban jelenik meg, jelentős többletjogosítványokkal bír az intézkedéssel érintett személyhez képest. Ebben a viszonyban a kommunikáció nem egyenrangú felek eszmecseréje, ezért különösen aggályos, ha az az intézkedés alá vont személy hovatartozását, politikai elköteleződését érinti. Más a helyzet természetesen, ha ennek az elköteleződésnek a kifejezésre juttatása egyúttal jogsértést valósít meg, jelen esetben azonban ennek gyanúja nem merülhetett fel, hiszen a rendőrök nem ezzel indokolták az igazoltatást és nem is tettek olyan további intézkedést (pl. feljelentést), amely erre utalt volna.

Álláspontom szerint ezért a rendőr magatartása – a többségi álláspontban megjelölt jogsértések mellett – alkalmas volt arra is, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a megsértését valósítsa meg.

Budapest, 2011. október 26.

dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET